
ผลการวิจัยทางการศึกษาในโครงการร่วมระหว่างทหารและ
พลเรือนของศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร กรมการศึกษาวิจัย
กองบัญชาการทหารสูงสุด ผ่านจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประคอง วรรณสุด

งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียนเตรียมทหารนั้นได้
มีผู้ทำไว้มากพอสมควร ส่วนใหญ่ทำเฉพาะรายวิชาและเป็นวิทยานิพนธ์เพื่อ
รับปริญญาโท งานวิจัยที่เกี่ยวกับระบบการศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร ซึ่ง
นับเป็นเรื่องแรก ได้แก่งานวิจัยของศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร กรมการ
ศึกษาวิจัย กองบัญชาการทหารสูงสุด โดย นาวาตรี (ยศขณะนั้น) ประสาท
ศรีผดุง ซึ่งได้วิเคราะห์ระบบการศึกษาโรงเรียนเตรียมทหารโดยใช้การสอบ
ถามและสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบการศึกษาด้านการทหาร และสำรวจในโรงเรียน
นายร้อยทั้ง 4 สถาบันขณะนั้น ในด้านที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอน
เห็นว่าหลักสูตรเหมาะสมดี แต่ผู้เรียนยังไม่ได้ความรู้หรือมีคุณลักษณะตามที่
โรงเรียนนายร้อยทั้ง 4 สถาบันต้องการ (ประสาท ศรีผดุง 2518 : 12-13)

ต่อมา พ.ศ. 2525 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหารและโรงเรียนเตรียมทหารได้ร่วมกันพิจารณาเห็นว่า การเลือกอาชีพให้ตรงกับความถนัด และความสนใจของนักเรียนเตรียมทหาร เป็นสิ่งสำคัญต่อความก้าวหน้าของนักเรียนดังกล่าว และประเทศชาติเป็นส่วนรวม จึงเห็นว่าควรจะได้มีการวิจัยเพื่อนำผลไปใช้ประกอบการคัดเลือกนักเรียนนายทหาร จึงได้ให้ผู้เขียนโดยผ่านจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรับดำเนินโครงการวิจัยร่วมระหว่างทหารและพลเรือน ผู้ที่ทำงานวิจัยร่วมบางเรื่องและเป็นที่ปรึกษางานวิจัยบางเรื่อง ได้แก่ อาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และพันเอก (พิเศษ) สุวัจน์ บัวทอง เป็นผู้ประสานงานวิจัยโครงการนี้ งานวิจัยในโครงการนี้มี 3 เรื่อง คือ เรื่องแรกเป็นการศึกษาพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน หมวดวิชาสามัญในโรงเรียนเตรียมทหาร เรื่องที่ 2 เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่ต้องการของนายทหาร และนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร เพื่อนำไปสร้างแบบวัดคุณลักษณะของทหารและตำรวจ เรื่องที่ 3 เป็นการหาปกติวิสัยของคุณสมบัติที่ต้องการที่ปรากฏในแบบวัดคุณลักษณะดังกล่าว ได้คู่มือการใช้แบบวัดคุณลักษณะของทหารและ

ตำรวจที่เป็นมาตรฐานงานวิจัยดังกล่าว ซึ่งทำเสร็จเรียบร้อยและพิมพ์เผยแพร่ ใน พ.ศ. 2524 พ.ศ. 2525 และ พ.ศ. 2528 ตามลำดับ สรุปได้ ดังนี้

เรื่องที่ 1 “การเปรียบเทียบความต้องการและประสพการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน หมวดวิชาสามัญ ในโรงเรียนเตรียมทหาร ตามความเห็นของนักเรียน นายร้อย ทั้ง 4 สถาบัน”

งานวิจัยเรื่องนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน หมวดวิชาสามัญในโรงเรียนเตรียมทหาร ระหว่างความต้องการและประสพการณ์ระหว่างนักเรียน นายร้อย พระจุลจอมเกล้า นักเรียนนายเรืออากาศ นักเรียนนายเรือ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ

นักเรียนนายร้อยทั้ง 4 สถาบันที่เป็นประชากร คือ นักเรียนที่จบหลักสูตร 2 ปีของโรงเรียนเตรียมทหาร เมื่อแยกกันไปเรียนตามความสนใจ นักเรียนนายร้อย 3 เหล่าทัพ เรียนหลักสูตรเน้นไปทางวิทยา

ศาสตร์ ส่วนนายร้อยตำรวจเน้นทางสังคมศาสตร์ อาศัยแนวคิดโดยละเอียดในรายงานการวิจัยและความจริงดังกล่าวข้างต้น สมมติฐานในการวิจัยเรื่องนี้คือ นักเรียนนายร้อยทั้ง 4 สถาบันมีความต้องการด้านพฤติกรรมการเรียนการสอนดังกล่าวไม่แตกต่างกันที่มีประสบการณ์ ประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียนเตรียมทหารระหว่างนักเรียนนายร้อยทั้ง 4 สถาบัน ไม่แตกต่างกัน ส่วนความต้องการเรื่องดังกล่าวของนักเรียนนายร้อยทั้ง 3 เหล่าทัพไม่แตกต่างกันแต่ต่างก็แตกต่างกันกับของนักเรียนนายร้อยตำรวจ

ประชากรที่ศึกษาคือนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ทั้ง 3 เหล่าทัพและนักเรียนนายร้อยตำรวจ สุ่มตัวอย่างจากประชากรดังกล่าวใน พ.ศ. 2523 ตามอัตราส่วนนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต่อนักเรียนนายเรืออากาศ ต่อนักเรียนนายเรือ ต่อนักเรียนนายร้อยตำรวจ 2:1:1:1 แล้วสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดามาจากประชากรที่แยกไว้แล้ว ขนาดที่พอเหมาะน้อยที่สุดตามสูตรการกำหนด จำนวนตัวอย่างประชากร (Roscoe 1969 : 155-157) กรณีนี้คือ 384 ได้แก่นักเรียนนายร้อยจากสถาบัน ดังกล่าวเป็นตัวอย่างประชากรจากประชากร เดียวกันนี้

3 กลุ่ม ๆ ละ 385 นาย ทุกกลุ่มมีลักษณะอย่างเดียวกัน นับว่าคำตอบของทุกกลุ่มแทนกันได้และเป็นตัวแทนที่ดีที่สุดของทั้ง 4 สถาบัน ตัวอย่างประชากรในการวิจัยทั้งสิ้น 1155 นาย คำตอบที่นำมาวิเคราะห์แต่ละเรื่อง มี 385 ชุด

แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอน วิชาสามัญในโรงเรียนเตรียมทหารทั้ง 5 หมวดวิชา ทั้งที่เป็นความเห็นจากประสบการณ์ และความต้องการในเรื่องเดียวกันพร้อมกันเป็ข้อ ๆ ในแต่ละหมวดคำถาม เป็นแบบประมาณค่า 5 สเตล มีความเที่ยงใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตั้งแต่ .52 ถึง .91 เมื่อใช้กับนักเรียนนายร้อยทั้ง 4 สถาบัน ที่เป็นตัวอย่างประชากร นับว่าคำถามมีลักษณะคำถามที่ใช้วัดพฤติกรรมการสอนทำนองเดียวกันได้เกือบทั้งหมด มีความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เนื้อหาในแบบสอบถามได้จากงานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของผู้สอนที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความต้องการ และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาทางทหารและตำรวจ (ประคอง กรรณสูต 2524 : 14) แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน

แต่ละส่วนมีลักษณะคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนการสอนในโรงเรียนเตรียมทหาร (ก่อนเปลี่ยนระบบ) ในลักษณะเดียวกัน แต่ต่างหมวดวิชา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับความร่วมมือจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร กรมการศึกษาวิจัย กองบัญชาการทหารสูงสุด และโรงเรียนนายร้อยทั้ง 4 สถาบัน ตั้งแต่วันที่ 14 เมษายน 2523 จนถึงวันที่ 19 พฤษภาคม 2523 โดยการให้นักเรียนนายร้อยทั้งสามกลุ่มในแต่ละสถาบันที่เป็นตัวอย่าง ประชากรตอบแบบสอบถามกลุ่มละส่วน ได้คำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนการสอนทุกหมวดวิชาสามัญจากแต่ละสถาบัน ทั้งที่เกิดจากประสบการณ์จริงและความต้องการของนักเรียนนายร้อยทั้ง 4 สถาบัน ที่ได้ศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร (ก่อนการเปลี่ยนระบบการศึกษา)

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ทาค่าเฉลี่ย การกระจายวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยวิธีของ เซฟเฟและทดสอบค่า t ทดสอบความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อค้นพบที่สำคัญคือ

ผลการศึกษายังไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา นักเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งควร จะได้รับความรู้เน้นไปทางสังคมศาสตร์ มีความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนการสอนหมวดวิชาสามัญแตกต่างกันกับนักเรียนนายร้อยทั้ง 3 เหล่าทัพ ซึ่งมีความเห็นในเรื่องดังกล่าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นักเรียนนายร้อยทั้ง 4 สถาบันมีความต้องการตรงกันเกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนการสอนในหมวดวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นพื้นฐานของวิชาวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่เน้นในโรงเรียนทหารทั้ง 3 เหล่าทัพ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยโดยละเอียดแล้วพบว่าพฤติกรรม การเรียนการสอนในขณะนั้นยังขาดลักษณะเด่นของระบบ การสอนในอุดมคติ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นาวตรี ประสาท ศรีผดุง ที่ได้กล่าวถึงข้างต้น (งานวิจัยทั้งสองนี้ห่างกันถึง 6 ปี ศึกษาจากประชากรต่างประเภท ด้วยวัตถุประสงค์เดียวกัน) จึงนับได้ว่าการที่โรงเรียนเตรียมทหารได้เปลี่ยนระบบการศึกษาในปีการศึกษา 2526 ถึง 2529 จาก

หลักสูตรชั้นมัธยมเป็นชั้นอุดมศึกษา ซึ่งผู้เข้าศึกษามีวุฒิภาวะสูงพอที่จะตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเองได้ทั้งได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการคัดเลือกนักเรียนนายร้อยทั้ง 4 สถาบัน โดยให้เลือกอาชีพของตนเองตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน และให้เรียนร่วมกันทุกหลักสูตรในชั้นปีที่ 1 ในโรงเรียนเตรียมทหาร นับว่าเป็นการเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงระบบการเรียนการสอนไปในทางที่ดี ในหลักสูตรนี้ นักเรียนนายร้อยแต่ละสถาบัน อาจจะต้องเรียนบางวิชาที่ตนเองไม่สนใจ เพราะไม่จำเป็นต่ออาชีพที่ได้เลือกไว้แล้ว อาจเกิดการสูญเปล่าได้ ในปีการศึกษา 2530 นี้โดยอาศัยบันทึกการประชุมเป็นการดำเนินงาน โรงเรียนเตรียมทหารจะทำหน้าที่สอนนักเรียนเตรียมทหาร เฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ตามหลักสูตรสาขาวิทยาศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการทุกประการ แต่จะให้เรียนวิชาทหารแทนวิชาพื้นฐานอาชีพ การจัดการศึกษาระบบนี้ นักเรียนเตรียมทหารก็จะได้เลือกอาชีพของตนเองตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน โดยโรงเรียนนายร้อยแต่ละสถาบันจะเป็นผู้คัดเลือกนักเรียนของตนเอง แยกเป็น 2 ระดับคือ รับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้า

เรียนในโรงเรียนนายร้อยแต่ละสถาบัน ไปจนจบการศึกษา และจะส่งนักเรียนนายร้อยมาฝึกที่โรงเรียนเตรียมทหารเป็นเวลา 15 วัน เพื่อนับวัน และรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่งให้โรงเรียนเตรียมทหารสอนตามวิธีดังกล่าวแล้วข้างต้น นักเรียนนายร้อยทุกสถาบันจะได้เรียนวิชาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์ร่วมกันเมื่อสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนเตรียมทหารแล้ว นักเรียนเหล่านี้ก็จะได้กลับไปเรียนในสถาบันที่ตนเองเลือกไว้ตั้งแต่ต้น การเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้จะทำให้การศึกษาค้นคว้าและการทบทวนและสำรวจสมบูรณ์ขึ้นและได้นายทหารและนายตำรวจอาชีพอย่างแท้จริง ถ้าผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนเตรียมทหารมีความตั้งใจจริงที่จะปรับพฤติกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนเตรียมทหารให้ได้ตามความต้องการของโรงเรียนนายร้อยทั้ง 4 สถาบันโดยอาจจะใช้ผลของการวิจัยข้างต้นเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

เรื่องที่ 2 “คุณลักษณะที่ต้องการของทหารและตำรวจและการสร้างเครื่องมือนวัตกรรม”

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจคุณลักษณะที่เป็นที่ต้องการของนายทหารทั้ง

สามเหล่าทัพและนายตำรวจ ทั้งที่เป็นของ แต่ละสถาบัน และที่มีความต้องการร่วมกัน และสร้างเครื่องมือเพื่อวัดคุณลักษณะที่ค้นพบ คำนึงงานเป็นสองตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาคุณลักษณะ ที่ต้องการของทหารและตำรวจ

ประชากรคือนายทหารและนายตำรวจ ที่สำเร็จหลักสูตรการศึกษาจากโรงเรียนเตรียมทหารระหว่าง พ.ศ. 2503 ถึง พ.ศ. 2517 และเรียนอยู่ในโรงเรียนนายร้อยทั้งสามเหล่า ทัพระหว่าง พ.ศ. 2504 ถึง 2521 และโรงเรียนนายร้อยตำรวจระหว่าง พ.ศ. 2504 ถึง 2520 และยังปฏิบัติราชการอยู่ในสังกัด กระทรวงกลาโหมหรือกรมตำรวจ แหล่ง ประชากร คือ หน่วยงาน และหน่วยกำลัง พลประจำการในส่วนของกองทัพ

กำหนดขนาดของตัวอย่างประชากร โดยอาศัยการวัดสัดส่วนกำลังพลของกองทัพ ต่าง ๆ และกรมตำรวจ จากหลักฐานการส่ง นักเรียนเตรียมทหาร ไปเรียนต่อในโรงเรียน เหล่าระหว่าง พ.ศ. 2503 ถึง 2517 (กอง สถิติและประเมินผล โรงเรียนเตรียมทหาร ม.ป.ท.) ได้ตัวอย่างประชากร 320 นาย เป็นนายทหารบก 2 ส่วน นายทหารเรือ นายทหารอากาศ และนายตำรวจประเภทละ

1 ส่วน คัดเลือกนายทหารและนายตำรวจ ที่มีลักษณะเหมาะสมที่จะเป็นตัวแทนแต่ละ เหล่า (Purposive Sampling) และสุ่มตัว- อย่างประชากรตามสัดส่วนของกำลังพลที่มี อยู่จริง

เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ เนื้อหาในแบบ สอบถามได้จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย นี้ และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบัน การศึกษาของทหารและตำรวจ ตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหาในรอบแรกโดยผู้ทรง คุณวุฒิที่มีอาชีพทหารและตำรวจ 8 ท่าน แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ของผู้ทรงวุฒิแล้ว มีคำถามทั้งสิ้น 84 ข้อ เป็นคำถามดำเนินการเป็นผู้นำ 34 ข้อ คำถาม คุณลักษณะด้านความรู้ 50 ข้อ มีความเที่ยง ชนิดสัมประสิทธิ์แอลฟา .90 และ .93 ตาม ลำดับ และของทั้งหมดเป็น .96

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการส่งแบบ สอบถามทางไปรษณีย์ โดยความอนุเคราะห์ จากศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร กรมการ ศึกษาวิจัย กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม ใช้เวลาทั้งสิ้น 6 เดือน (กุมภาพันธ์ 2523 ถึง กรกฎาคม 2523) ได้ คำตอบ 320 ชุดตรงตามที่กำหนดไว้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการทดสอบค่า t ชนิดตัวอย่างประชากรเดียว และเมื่อตัวอย่างประชากร 2 กลุ่มเป็นอิสระ และทดสอบค่า F โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่าง ระหว่างคู่โดยวิธีของเซฟเฟ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องที่ 2 ตอนที่ 1 ได้ดังนี้

คุณลักษณะที่ต้องการร่วมกันของทหารทั้ง 3 เหล่าทัพ และตำรวจมี 5 คุณลักษณะ คือ ความซื่อสัตย์สุจริต การเป็นผู้มีความอดทนทั้งกายและใจ การเป็นผู้มีไหวพริบมีการตัดสินใจ การตกลงใจอย่างรวดเร็ว แน่นนอน มั่นคงและเด็ดขาด การมีความเชื่อมั่นในตนเอง และการเป็นผู้มีคุณยพินิจหรือการวินิจฉัยที่ดี ใน 5 คุณลักษณะนี้มีคุณลักษณะเดียวคือ การเป็นผู้มีคุณยพินิจหรือการวินิจฉัยที่ดีทั้ง 4 สถาบัน ให้ขนาดของความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตำรวจมีความต้องการด้านสูงสุด รองลงไปคือ ทหารบก ทหารอากาศ และทหารเรือตามลำดับ และต่างก็ให้ความสำคัญในระดับมาก

นอกจากนี้ยังพบคุณลักษณะที่ต้องการของนายทหารและนายตำรวจที่ร่วมกันตั้งแต่ 2 สถาบันขึ้นไป และจำนวนกับรายละเอียดคุณลักษณะที่ต้องการของนายทหารแต่ละเหล่าทัพ และนายตำรวจโดยเฉพาะอีกด้วย คุณลักษณะที่ต้องการ ส่วนใหญ่เป็นคุณลักษณะในการเป็นผู้นำ

ตอนที่ 2 การสร้างแบบวัดคุณลักษณะของทหารและตำรวจ

นำคุณลักษณะที่ต้องการดำเนินการเป็นผู้นำที่วิเคราะห์ได้ในตอนที่ 1 มาสร้างแบบสำรวจบุคลิกภาพ 25 คุณลักษณะ ตามแนวการแบ่งกลุ่มบุคลิกภาพ 10 กลุ่ม ของ กิลฟอร์ด ซิมเมอร์แมน ได้คำถามที่ครอบคลุมคุณลักษณะที่สำรวจได้ 25 คุณลักษณะ จำนวน 81 ข้อ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดหรือแบบสำรวจคุณลักษณะ 6 ท่าน ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขให้แบบวัดมีความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ตรวจสอบการวัดได้ตรงคุณลักษณะที่ต้องการวัด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนจากแบบสำรวจแต่ละข้อ กับคะแนนรวมทั้งหมดจากแบบสำรวจ ประกอบการพิจารณาในขั้นแรกโดยผู้เชี่ยวชาญ หากความเที่ยงของแบบ

สำรวจหรือแบบวัดที่ปรับปรุงแล้วแบบความคงที่ภายใน โดยวิธีของชอยท์ พร้อมทั้งทดสอบค่า F โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนเดียวกันนี้ เพื่อทดสอบความสามารถในการจำแนกคะแนนของบุคคลออกจากกันได้ โดยใช้ตัวอย่างประชากรนักเรียนเตรียมทหาร ปีการศึกษา 2524 ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 จำนวน 747 คน

ขั้นสุดท้าย ได้ศึกษาคุณภาพของแบบวัดในการจำแนกบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำของแต่ละอาชีพทหารและตำรวจ โดยนำแบบวัดไปใช้กับกลุ่มที่รู้ลักษณะอาชีพที่แน่นอน (Known groups) คือนายตำรวจและนายทหารอาชีพแต่ละเหล่า นำคำตอบมาวิเคราะห์แบบมัลติวาเรียต (Multivariate) ในลักษณะของการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ตัวอย่างประชากรคือนายทหารและนายตำรวจ จำนวน 489 นาย ตามสัดส่วน 2 : 1 : 1 : 1 เช่นเดียวกับตอนที่ 1 แต่เป็นกลุ่มใหม่ ในที่สุดได้แบบวัด 100 ข้อ ครอบคลุมคุณลักษณะความเป็นผู้นำของทหารและตำรวจ 25 คุณลักษณะ ข้อความที่ใช้วัดแต่ละคุณลักษณะมี 4 ข้อ

แบบวัดคุณลักษณะของทหารและตำรวจมีคุณสมบัติ ที่นับว่าเป็นแบบวัดที่เป็นมาตรฐานนำไปใช้วัดสิ่งที่ต้องการวัดได้ดังนี้

1. มีความตรงเชิงประจักษ์ ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
 2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างข้อความแต่ละข้อในแต่ละคุณลักษณะกับคะแนนรวมในคุณลักษณะเดียวกันนั้น เป็นบวกมีค่าตั้งแต่ .29 ถึง .71 และมีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า หมายความว่าข้อความแต่ละข้อในแต่ละคุณลักษณะมีความสัมพันธ์หรือใช้วัดคุณลักษณะนั้นได้
 3. ความเที่ยงของแบบวัดดังกล่าวคำนวณโดยการวัดความคงที่ภายในแบบของชอยท์ เป็น .7857 และสามารถแยกความแตกต่างระหว่างบุคคลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 4. แบบวัดคุณลักษณะของทหารและตำรวจนี้สามารถจำแนกกลุ่มนายทหารและนายตำรวจอาชีพออกจากกันได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
- คุณลักษณะที่พบว่ามีส่วนสำคัญในการแยกกลุ่มออกจากกันคือ ความเมตตา

เสียสละ มุ่งบำเพ็ญตนเพื่อความสุขส่วนรวม การมีไหวพริบ การตัดสินใจ การตกลงใจ อย่าง รวดเร็ว แน่หนอน มั่นคงและเด็ดขาด ความอดทนทั้งกายและใจ การมีจิตใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชา ต่อหน่วยและต่อชาติ การมีคุณยพินิจหรือการวินิจิตี และการมองโลกในแง่ดี

นอกจากนี้ยังได้ข้อค้นพบที่ทำให้ทราบ ว่าบุคลิกลักษณะใดที่จัดว่าเป็นของสถาบันใดมากที่สุด และรองลงไปอีกด้วย

เรื่องที่ 3 คู่มือ การใช้แบบวัด

คุณลักษณะของทหารและตำรวจ

การวิจัยในชั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหา ปกติวิสัยวัดด้วยตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ ไตล์ของคุณลักษณะ ของทหาร แต่ละเหล่าทัพ และ ตำรวจ

ตัวอย่าง ประชากร เป็น ทหาร แต่ละเหล่าทัพและตำรวจที่เป็นทั้งนักเรียนและนายทหารและนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำนวน 4101 นาย (สุรยละเอียดได้จากคู่มือซึ่งเป็นรายงานการวิจัย)

แบบวัดคุณลักษณะทหารและตำรวจ^๕ สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้ ข้อความ

แต่ละข้อในแต่ละกลุ่มสามารถร่วมกันวัดคุณลักษณะนั้นได้ในทิศทางเดียวกัน และสามารถจำแนกกลุ่มได้อย่างมีนัยสำคัญ สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบของชอยท์ เมื่อใช้วัด ทหารบก ทหารอากาศ ทหารเรือ และ ตำรวจได้ .81, .82, .87 และ .76 ตามลำดับ แลเมื่อใช้กับนักเรียนเตรียมทหารได้. .79

แบบวัดไม่กำหนดเวลาในการตอบ ข้อคำถามมีทั้งเชิงบวกและลบ ให้คะแนนตามที่คู่มือบ่งไว้เป็นอีกแผ่นหนึ่งต่างหากไม่เผยแพร่ การใช้แบบวัด การแปลความหมาย การเทียบตำแหน่ง มีอธิบายไว้ในคู่มืออย่างชัดเจน

แบบวัดนี้เป็นแบบวัดคุณลักษณะของทหารทุกเหล่าทัพและตำรวจ ที่มีความเที่ยง ความตรง พอที่จะนำไปใช้อย่างเชื่อถือได้ ประโยชน์ที่จะได้รับการวัดนี้ ก็คือ ใช้ในการเปรียบเทียบตำแหน่งคะแนนคุณลักษณะของผู้ตอบแบบวัด แนะนำแนวทางในการเลือกอาชีพทหารและตำรวจ ใช้สำรวจและประเมินตนเอง และใช้ในการติดตามการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะของนักเรียนนาย

ร้อยละ 4 สถาบัน ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนจบหลักสูตรของโรงเรียน หรือติดตามต่อจนถึงเมื่อไปประกอบอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกนักเรียนนายทหารให้ได้ค่านิยมที่ยังขาดอยู่ทั้ง ๆ ที่ได้เลือกเรียนอาชีพนั้น ๆ ก็ได้

แบบวัดคุณลักษณะ ของทหารและตำรวจ ทั้ง 25 คุณลักษณะจำนวน 100 ข้อนี้ เป็นแบบวัดคุณลักษณะความเป็นผู้นำตามความต้องการ และตามความเห็นของนายทหารและนายตำรวจตามสภาพที่เป็นจริงของสังคมไทย จึงน่าจะเป็นแบบวัดที่เหมาะสมกับคนไทยและสังคมไทย ผู้เขียนหวังเป็น

อย่างยิ่งว่าสถาบันทหารและตำรวจจะได้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัด การปรับปรุง หรือการยกระดับบุคลากรในหน่วยงาน แบบวัดพร้อมทั้งคู่มือการใช้เก็บไว้ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร กรมการศึกษาวิจัย กองบัญชาการทหารสูงสุด และที่ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ที่นำไปใช้และมีปัญหาเกี่ยวกับการให้คะแนนโปรดติดต่อโดยตรงกับผู้เขียน ส่วนการขออนุญาตนำแบบวัดนี้ไปใช้ กรุณาขอโดยตรงที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร กรมการศึกษาวิจัย กองบัญชาการทหารสูงสุด

บรรณานุกรม

ประคอง กรวรรณสุด. "การเปรียบเทียบความต้องการและประสบการณ์ เกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนการสอนหมวดวิชาสามัญ ในโรงเรียนเตรียมทหาร ตามความเห็นของนักเรียนนายร้อยทั้ง 4 สถาบัน." กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ประคอง กรวรรณสุด. "คุณลักษณะที่ความต้องการของทหารและตำรวจ และการสร้างเครื่องมือนำวัด." กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ประคอง กรรณสูต. และ ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์. “คู่มือ การใช้แบบวัดคุณลักษณะของ
ทหารและตำรวจ.” กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ประสาท ศรีผดุง, นาวาตรี. “โครงการวิเคราะห์ระบบการศึกษา โรงเรียนเตรียมทหาร.”
กรุงเทพมหานคร : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร กรมการศึกษาวิจัย กอง
บัญชาการทหารสูงสุด, 2518.

โรงเรียนเตรียมทหาร, กองสถิติและประเมินผล. “หลักฐานการส่งนักเรียนเตรียมทหารไป
เรียนต่อในโรงเรียนเหล่า.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (เอกสารอัสสำเนา).

Roscoe, John T. **Fundamental Research Statistics for the Behavioral Sciences.**
New. York : Rinehart and Winston, Inc., 1969.